

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

Факультет економічний

Кафедра обліку і оподаткування

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ**

Рівень вищої освіти – доктор філософії PhD

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством
Освітня програма	Облік і оподаткування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Освітній рівень	<u>доктор філософії PhD</u>
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
Викладач (-і)	Баланюк І.Ф., д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(050)3733282
Е-mail викладача	ivan.balamiuk@pnu.edu.ua
Статус дисципліни	нормативна
Курс /семестр	1/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 24 Семінарські – 20 Самостійна робота –46
Формат дисципліни	Очний
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/developer/course/view/3642
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Найважливішою умовою сталого розвитку мікроекономічних систем в сучасній економіці стає перехід на новий рівень організації потокових процесів і проведення послідовних заходів щодо підвищення ефективності управління ними на обліковій основі. Це передбачає необхідність засвоєння методології обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством в мікроекономічних системах, спрямованої на створення інформаційної бази для прийняття управлінських рішень.</p> <p>Навчальна дисципліна «Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством» належить до нормативних дисциплін, спрямована на формування фахових компетенцій у сфері обліково-аналітичного забезпечення управлінських рішень та оцінювання управління підприємством шляхом освоєння основних принципів обґрунтування різних видів управлінських рішень; опанування практичними економіко-математичними методами щодо розробки та прийняття управлінських рішень в умовах визначеності, невизначеності та ризику за різними напрямками функціонування підприємства.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета вивчення дисципліни – формування теоретичних знань і практичних навичок обліково-аналітичного забезпечення управлінських рішень у різних сферах діяльності підприємства.</p> <p>Основними завданнями навчальної дисципліни є теоретична підготовка аспірантів з питань: концептуальних засад обліково-аналітичного забезпечення прийняття управлінських рішень у сфері обліку і оподаткування; сутності впливу на прийняття</p>	

управлінських рішень; набуття практичних навичок кількісного оцінювання при прийнятті управлінських рішень та управління підприємством.

Аспірант повинен вміти:

- збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки;
- застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами;
- ефективно оцінити внутрішню та зовнішню комунікації;
- зрозуміти механізм дії економічних законів і механізм використання їх в процесі господарської діяльності.

Постреквізити: вивчення дисципліни сприятиме формуванню системи фінансового й обліково-аналітичного забезпечення управлінських рішень та оцінювання ризиків за різними напрямками діяльності сучасного підприємства, а також написанню випускної кваліфікаційної роботи за спеціальністю

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність. ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування із застосуванням методології наукової та педагогічної діяльності, зокрема здійснюючи наукове дослідження, що характеризується науковою новизною, теоретичним та/або практичним значенням..

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті,

ЗК04 Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері обліку та оподаткування на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Фахові компетентності:

СК01. Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в обліку, аналізі, аудиті та оподаткуванні та дотичних до них міждисциплінарних напрямках.

СК02. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СКО3. Здатність вирішувати комплексні завдання функціонування системи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування для критичного оцінювання результатів досліджень з урахуванням соціальних, етичних, правових та економічних проблем.

СК04. Здатність проводити емпіричні дослідження для встановлення тенденцій розвитку об'єктів дослідження у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК05. Здатність здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню у науковій та практичній сферах,

СК06. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність за фахом

СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти у сфері обліку, аналізу, аудиту, та оподаткування, проявляючи лідерські якості під час їх

реалізації.

СК08. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики обліку, аналізу, аудиту, та оподаткування, аналізувати, оцінювати та прогнозувати відповідні процеси.

СК09. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

Програмні результати навчання:

РН01, Мати концептуальні та методологічні знання з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування і суміжних галузей, а також навички необхідні для проведення наукових і прикладних досліджень, здійснення інновацій на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку.

РН02. Здійснювати пошук, аналізувати, критично осмислювати та систематизувати інформацію, отриману з різних науково-практичних джерел та основних національних, європейських, міжнародних нормативно-правових актів з питань регулювання обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.

РН03, Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми обліку, аналізу, аудиту, оподаткування державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН04. Застосовувати загальні принципи та методи економічних і соціальних наук, а також сучасні методи досліджень для провадження досліджень у сфері обліку та оподаткування та у викладацькій діяльності.

РН05. Формулювати та перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень (опитувань, спостережень тощо) і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані з питань регулювання обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.

РН06. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування і суміжних галузей використовуючи сучасні наукові інструменти та дотримуючись норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		24	
практичні		20	
самостійна робота		46	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
II	071 Облік і оподаткування	перший	обов'язкова

Тематика навчальної дисципліни			
Тема, план	Кількість годин		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота
Тема 1 Економічна діагностика у процесі прийняття управлінських рішень 1.1 Сутність, мета, завдання економічної діагностики в системі управління підприємствами 1.2 Методи та інструменти економічної діагностики 1.1 Сутність, мета, завдання економічної діагностики в системі управління підприємствами	2	2	4
Тема 2 Теоретичні та організаційні засади обліково-аналітичного забезпечення діагностики та прогнозування розвитку підприємств 2.1 Сутність та значення обліково-аналітичного забезпечення діагностики та прогнозування розвитку підприємств 2.2 Інформаційні потоки в системі обліково-аналітичного забезпечення діагностики та прогнозування розвитку підприємств 2.3 Організація обліково-аналітичного забезпечення діагностики і прогнозування розвитку підприємств	2	2	4
Тема 3 Обліково-аналітичне забезпечення діагностики основних засобів підприємств 3.1 Основні засоби підприємств як об'єкт управління 3.2 Обліково-аналітичного забезпечення управління основними засобами підприємств	2	2	4
Тема 4 Обліково-аналітичне забезпечення діагностики нематеріальних активів для прогнозування розвитку підприємств 4.1. Теоретичні положення обліку і аналізу операцій з нематеріальними активами 4.2 Методика діагностики стану нематеріальних активів підприємств	2	2	4
Тема 5 Обліково-аналітичне забезпечення діагностики матеріальних запасів для прогнозування розвитку підприємств 5.1 Значення і завдання обліково-аналітичного забезпечення управління матеріально-виробничими запасами підприємств 5.2 Технології управління матеріальними запасами для розвитку підприємств 5.3 Аналітичний інструментарій управління запасами підприємств	2	2	4
Тема 6 Обліково-аналітичне забезпечення діагностики руху грошових коштів для прогнозування розвитку підприємств 6.1. Роль обліково-аналітичної інформації про рух грошових коштів в управлінні підприємствами 6.2 Методика діагностики грошових потоків для прогнозування розвитку підприємств	2	2	4

<p>Тема 7 Обліково-аналітичне забезпечення діагностики дебіторської заборгованості для прогнозування та розвитку підприємств</p> <p>7.1 Дебіторська заборгованість в системі обліково-аналітичного забезпечення діагностики та прогнозування розвитку підприємств</p> <p>7.2. Інструменти обліково-аналітичного забезпечення діагностики дебіторської заборгованості підприємств</p> <p>7.3 Дебіторська заборгованість в системі обліково-аналітичного забезпечення діагностики та прогнозування розвитку підприємств</p>	2	2	4
<p>Тема 8 Обліково-аналітичне забезпечення діагностики кредиторської заборгованості для прогнозування розвитку підприємств</p> <p>8.1 Основні аспекти обліково-аналітичного забезпечення управління кредиторською заборгованістю підприємств</p> <p>8.2 Аналіз кредиторської заборгованості і заходи спрямовані на її зниження</p>	2	2	4
<p>Тема 9 Обліково-аналітичне забезпечення діагностики власного капіталу для прогнозування розвитку підприємств</p> <p>9.1 Значення і завдання обліково-аналітичного забезпечення управління власним капіталом підприємств</p> <p>9.2 Аналітичний інструментарій управління власним капіталом підприємств</p>	2	1	4
<p>Тема 10 Обліково-аналітичне забезпечення діагностики доходів для прогнозування розвитку підприємств</p> <p>10.1 Доходи в обліково-аналітичному забезпеченні підприємств</p> <p>10.2 Аналітичний інструментарій діагностики доходів для прогнозування розвитку підприємств</p>	2	1	4
<p>Тема 11 Обліково-аналітичне забезпечення діагностики витрат для прогнозування розвитку підприємств</p> <p>11.1 Витрати в обліково-аналітичному контурі підприємств</p> <p>11.2 Аналітичний інструментарій діагностики витрат для прогнозування розвитку підприємств</p>	2	1	3
<p>Тема 12 Обліково-аналітичне забезпечення діагностики прибутку та рентабельності для прогнозування розвитку підприємств</p> <p>12.1 Прибуток як об'єкт обліково-аналітичного забезпечення</p> <p>12.2 Інструментарій обліково-аналітичного забезпечення діагностики прибутку для прогнозування розвитку підприємства</p>	2	1	3
Разом	24	20	46

6. Система оцінювання курсу

100 балів: 50 протягом семестру, 50 за іспит.

Зараховано – “відмінно” – аспірант демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;

Зараховано – “добре” – аспірант демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;

Зараховано – “задовільно” – аспірант володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;

Незараховано – аспірант не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни

Накопичення балів аспірантом під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні:

- практичні, поточне оцінювання (20 %);
- самостійна робота (10 %);
- індивідуальне завдання (20 %);
- обсяг балів за екзамен (50 %).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті (аспірант повинен отримати чотири і більше оцінок) шляхом виконання завдань, отриманих в процесі навчання.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі аспіранти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Якщо аспірант пропустив заняття (лекційні чи практичні) без поважної причини та без відома викладача – він зобов’язується відпрацювати їх.

Накопичення балів під час вивчення дисципліни

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Практичні, поточне оцінювання	20
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	20
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

Виконання письмових робіт	<p>При виконанні письмових робіт до індивідуального завдання, аспірант має детально розписувати його результати. Індивідуальні завдання включають підготовку тез, статті.</p> <p>Аспірант повинен самостійно виконувати навчальні завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.</p>
Практичні заняття	<p>Практичне заняття проводиться з метою формування у аспірантів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття пов'язані з теоретичним та індивідуальним завданням з дисципліни та також передбачає попередній контроль знань аспірантів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Максимальну оцінку 50 балів аспірант може отримати протягом семестру, 50 балів за іспит. Мінімальним допуском до іспиту є 25 балів.</p>
Самостійна робота	<p>Самостійна робота охоплює теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять. Їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.</p> <p>Загальний обсяг годин самостійної роботи аспіранта, що відводиться на вивчення дисципліни «Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством» складає 90 годин. Аспірантам пропонується виконання завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника (https://d-learn.pro/developer/course/view/3642). Згідно графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою аспірант проходить тестування на платформі дистанційного навчання.</p>
<h3>7. Політика курсу</h3> <p>Аспірант повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).</p> <p>Аспірант опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання у визначений для контролю самостійної роботи період згідно графіку навчального процесу.</p> <p>Академічну заборгованість аспірант здає відповідно до графіку ліквідації академічної заборгованості за встановленими в університеті правилами.</p> <p>Очікується, що аспіранти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.</p>	

Вживати їжу та напої під час занять в аудиторії забороняється (крім води або за медичними показаннями).

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі аспіранти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил.

Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а "нб" округляється.

Індивідуальні завдання виконуються відповідно до вимог викладача.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше).

8. Оцінювання відповідності до графіку навчального процесу

Вид роботи	Навчальні тижні																Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Практичне заняття		1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	2	2	2	20
Самостійна робота					2						2			2	2	2	10
Індивідуальне завдання					4						4			4	4	4	20
Екзамен																50	50
Максимальна кількість балів		1	1	1	8	1	1	1	1	1	8	1	1	8	8	58	100

9. Ресурсне забезпечення

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

2. Господарський кодекс України : прийнятий Верховною Радою України від 16.01.2003 № 436-IV : [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

3. Податковий кодекс України : прийнятий Верховною Радою України від 02.12.2010 № 2755-VI : [Електронний ресурс]. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112) [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

4. Герасимович А.М. Нові інструменти обліково аналітичного забезпечення управління сучасним підприємством. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 7. С. 13–16.

5. Конспект лекцій з дисципліни «Обліково-аналітичне забезпечення діагностики та прогнозування розвитку бізнес-структур» для студентів усіх форм навчання за спеціальністю 071 – Облік і оподаткування, спеціалізації 02 Бізнес-аналітика / уклад. Н. Ю. Єршова Х. : НТУ «ХП», 2017. 114 с.

6. Бенько М. М. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства : підручник. Київ : В-во Ліра-К, 2021. 560 с.

7. Ліпич Л. Г., Хілуха О. А., Кушнір М. А., Скорук О. В. Стратегія управління безпекою підприємства в контексті галузевих загроз. *Економічний часопис Східноєвропейського*

національного університету імені Лесі Українки. 2018. Том 4 №16. С. 41–49.

8. Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною безпекою підприємства : монографія / за заг. ред. А. М. Штангрета. Львів : Укр. акад. друкарства, 2017. 276 с.

9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.07.1999 р. № 163. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

10. Штангрет А. М., Караїм М. М. Обліково-аналітичне забезпечення як основа прийняття рішень суб'єктами безпеки підприємств. *Електронний науково-практичний журнал «Східна Європа: Економіка, бізнес та управління»*. 2017 № 2(07). С. 167–170. URL : <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/index.php/vipusk-2-2017>.

11. Штангрет А. М. Процес здійснення обліково-аналітичного забезпечення управління економічною безпекою підприємства. *Наукові записки Української академії друкарства. Серія : Економічні науки*. 2015. №2. С. 15–22.

Професор _____ Баланюк І. Ф.